

Tako učenje učiteljev ljudskih šol v popolnem gospodarstvu gotovo ni samo prav pametno temoč tudi neizmerno koristno vpeljanje in mora prinašati mnogo lepega sadu in poboljšati gospodarstvo. Kedaj še bomo mi imeli te koristne šole?

Dopisi.

Iz Maribora. 7. t. m. se je tukaj sošlo prav lepo število rodoljubov, ki so se pogovarjali zastran slovenskih taborov. Sklenolo se je, da bo prvi tabor v Ljutomeru 9. avgusta to leto, drugi v Savinski dolini; čas tega in drugih sledečih se bode še le kesneje odločil. Napravljen se je tudi glavni program za vse tabore, kateremu se vendar po okolščinah taborov lahko kaj prida ali odvzame. Za vse tabore je vstanovljen posredni odbor od pet članov ki ima sedež v Mariboru. Program prinesemo prihodnjič.

Iz Maribora. V nedelje 12. t. m. popoldne je čitavničin izhod k. sv. Marjeti na Pesnici in 19. je polletni zbor v čitavnici.

Iz Ruš. 4. julija. D. G. V kljub slabega vremena, smo posvečevali dan obiskovanja Marije, pri naši podružnici na Smolniku prav praznično. Prišli so namreč milostivi knežjo škof, našo zalo crkvice obiskavat, stopijo na pridiznico, in so nam z krepko in gladko besedo na srca govorili, in dokazovali; kolika potreba je dan današnji se zapeljivih bukev in časnikov varovati, in na kakšno vižo se krivi prekroki spoznajo in kolika dolžnost je katoliških staršev, in predstojnikov skrbeti za zdrav nauk svojim.

Po odhodu milost. knežjo se so pa zbrali nekteri udje, našega bralnega društva, in so začeli doma veselico s pesmico „Jek“ in več drugimi. Tudi lepi govori so bili, med drugimi so tudi č. g. doktor G. nas počastili s svojim priličnem govorom, — hvala jim!

Kar se našega društva tiče, je res majheno v številu, ali temelj je dober, zato upamo, da se z časoma pomnoži, in ker imamo vrlega in značajnega predsednika, se bodo naši ljudje če dalje bolj zavedali, in bolj živo spoznavali potrebo takošnih društev. Velika korist je zdaj za kmeta ako pridno poštene časnike (kakor so hvala Bogu, naši slovenski) prebira; on se tam uči modrega kmetovanja; — pa tudi, kar je dan danas silo potrebno, da se ne da zmotiti vsakemu potepencu, in veterinjaku, in ga zamore, če je potreba, z krepko, in spametno besedo tako pobiti, da se kar osramotjen dalje potegne. — Ker vendar časniki posameznim preveč drago dojdejo, so potrebna dobra bralna društva, ki se lože več časnikov naročijo. Posnemajte nas dragi kmetje.

Od sv. Jakoba v Slov. goricah. (Adresa podučiteljev radgonskega okraja.) (Konec.) Konec adrese: „Znano je tudi, da podučitelji zraven učiteljstva oskrbljujejo korsko in erkovniško službo a dohodke zaračuni si nadučitelji; — le po nekterih župah dobijo revni podučitelji nekatere viharje kot tako imenovani „Trinkgeld“.

To bi bilo stanje podučiteljev po deželi.

Ker se v novejših časih resno govori o povzdigi ljudskih šol, naj se tedaj tudi podučitelji v gmotnem oziru tako postavijo, da ne bodo pomankaja trpeli, nego se mirno bolj in bolj s pogumnostjo in marljivostjo izobraževali ter tudi svoje dolžnosti na tanko izpolnjevali. Iz teh tukaj navedenih žalostnih razlogov, smo podučitelji radgonskega okraja sklenoli slavni okrajni zastop zaupno prositi, da interpelira visoki deželni in državni zbor, da se vendar enkrat ljudski učitelji sploh, posebno pa podučitelji v gmotnem oziru povzdignejo. Tako adresa.

Ako se erkovniška služba od učiteljstva loči, ne bodo mogli učitelji lahko izhajati, kajti učnina ni zadosti, da bi živeli mogli. Dobro bi tedaj bilo, da se erkovniška služba ne loči nego učiteljem toliko doda da bodo v stanu imeti hlapca, ki bo erkovniška dela opravljal.

Podučiteljem je silno treba, da se jihovi letni dohodki trdno ustanovijo. Gotovo ne bo preveliko, ako dobijo na leto kakih 365 gld., kajti se morajo takrat razun stanovanja s vsem preskrbeti. Kako to uravnati, kje potrebne pomoči iskati, pretresajo naj naši deželni zbori, ter predložijo visokemu državnemu zboru.

Konečno se še spominjam nekega občno pohvalnega pisma nekdanjega ministra Dr. Baha do vseh deželnih poglavarstev, v kojem tako le pravi: „Zadobljene zasluge in vtrjena skušenost se vselej čislajo in svojo plačo dobijo. Zmirom se bom jaz (Bah) tudi za to potegoval, da bodo

zvesti in mnogo zasluženi vradniki zastran stanovitne službe in zastran dostojnega „penziona“ postavno oskrbljeni in, da bodo moži, ki državi udano in zvesto služijo, brez skrbi zaradi svoje prihodnosti.“ So pač lepe besede!

Vbogi učitelji! na nas je Bah v svoji okrožnici celo pozabil, mi ostanemo vedno sirote“.

Dajte toraj nam učiteljem dostojno plačo, kajti le tako morete tirjati od nas dostojno delo. Dajte nam dostojni živež, in pobožni, modri in pridni mladenči bodo kaj radi nastopili učiteljski stan.

Strmski.

Iz Ormuža. V nedeljo, t. j. 19. julija t. l. bode na vrtu g. Janeza Stoeger-ja v Ormužu lepa narodna veselica z godbo, h kateri se prijazno vabijo vsi rodoljubi. Začetek ob treh popoldne, vstop prost.

Iz Ptujja. Dostikrat sem bral slavno napredovanje ljutomerske čitalnice, jako me je veselilo, da v tistem kraju se narod tako izvrstno odlikuje. Z veseljem sem štel o veselicah, ktere so zdaj v Ljutomeru v čitalnici sami drugokrat v okolici bile in ktere so tako dopadle, tako izvrstne bile, da so nemškutari pod milim nebom nemškutarijo zakleli in očitno prisegali, da hočejo od tiste dobe Slovenci biti. Zna-biti bi znal kateri misliti, ljudje nekoliko preveč pišejo in govorijo, papir je potrpežljiv. Jaz pa rečem, da je vse gola resnica, česar sem se sam prepričal. Bil sem namreč pred nekterimi tedni v Ljutomeru in sem dve večeri tudi čitalnico obiskal. Kako je tam vse živo in veselo! Če bi jaz nemškutar bil, bi jim tudi tisto večer še pritegnol, da hočem „Slovenec“ biti. Veliko udov je bilo v krasni sobi, kateri so se prav po domače zabavljali s pogovarjanjem, z igranjem, s časniki itd. Bilo je tudi lepo število izvrstnih, domoljubnih in krasnih gosp in gospodičin, ktere so prav po slovensko, proti vsakemu prijazne bile. Teško sem se ločil pozno večer od takega društva in bolj teško sem zapustil Ljutomer, ker tako izvrstni narodnjaki živijo. To je bila navadna večer, brez da bi bila posebna veselica, poseben vzrok, zakaj bi se udje zbrali. Zato vam rečem vsem „Slava! le tako naprej!“ Ne vstrašite se nemškutarjev, saj jih imate celo malo, pa še tisti so po „16“, kakor je J. V—k v „Novicah“ pisal. Podpirajte pa tudi čitalnico vsi, kateri ste narodni možje, posebno pa kmetje pristopite vsi, saj vam ne bo žal. Le premislite, kako potrebni so v zdajnem posebno za Slo-vane žalostnem času vsakemu človeku časniki potem tudi podučence, in kje to vse naj bolj prilično najdete?

Gotovo v čitalnici, kar imajo veliko časnikov, ker se snidejo učeni možje, kateri vas bodo radi podučevali in vam povedali, česar se morate poprijeti, da zadobite povsodi, kar nam po pravici gre. Ako pride nemškutar k vam, da vam druge reči blebeta, mu le vsakokrat recite: „Mi smo mi, vam pa se je še v Ljutomeru zelje pogubilo“.

Politični ogled.

Pravi se, da se v ministerstvu poljedelsta na vse sile dela, da bi se poravnalo, kar se je dozdej zamudilo. Obširne postavne osnove se pripravljajo, ktere se bodo ozirale na potrebe avstrijskega poljedelstva. Posebno se imajo po vseh tirjatvah sedajne dobe predrugacitti kmetiške šole.

Ministerstvo pravosodja, bogočastja in notrajnih zadev je razglasilo zaukaz, kateri določuje izvrševanje zakonske postave od 25. maja t. l. Prvi oddelek tega zaukaza določuje, kedaj se smejo oklici opustiti in kedaj se ima dati dispens, drugi oddelek sklepanje civilnih zakonov, tretji predajo obravnavalnih pisem v zakonskih zadevah od erkvenih oblastnij na posvetne.

Brambovsko ministerstvo je ukazalo, da mora vojaštvo pri vseh prilikah, pri kterih bi se kaj nerednega pripetiti vtegnolo, pripravljeno biti, da priteče policiji na pomoč.

Hrvaško vprašanje je toliko rešeno, da bo hrv. deputacija zapustila v kratkem Pešt. — Zastran Reke so se zedinili, naj se to vprašanje reši po kraljevih predlogih v dežel. zhorih v Peštu in Zagrebu. Glede jezika se bo vstreglo vsem hrvaškim željam. Hrvaški zbor bo pošiljal 23 poslancev v Pešt in volil 5 delegatov.

V Českem je omladinski tabor na „Valečavi“ bil prepovedan zavoljo prevelike splošnosti in nedoločnosti. Med ljudstvom je splošna nezadovoljnost.

Francoska vlada tirja 100.000 novakov in hoče imeti 800.000 vojakov na nogah — Jul. Favre je med drugimi rekel: Francoska nima zadosti denarja da bi se plačevalo cesartvo.